

Absentismus, presentismus, HCA, FCA

Karolína Švecová, Jiří Klimeš, Bálint Pásztor

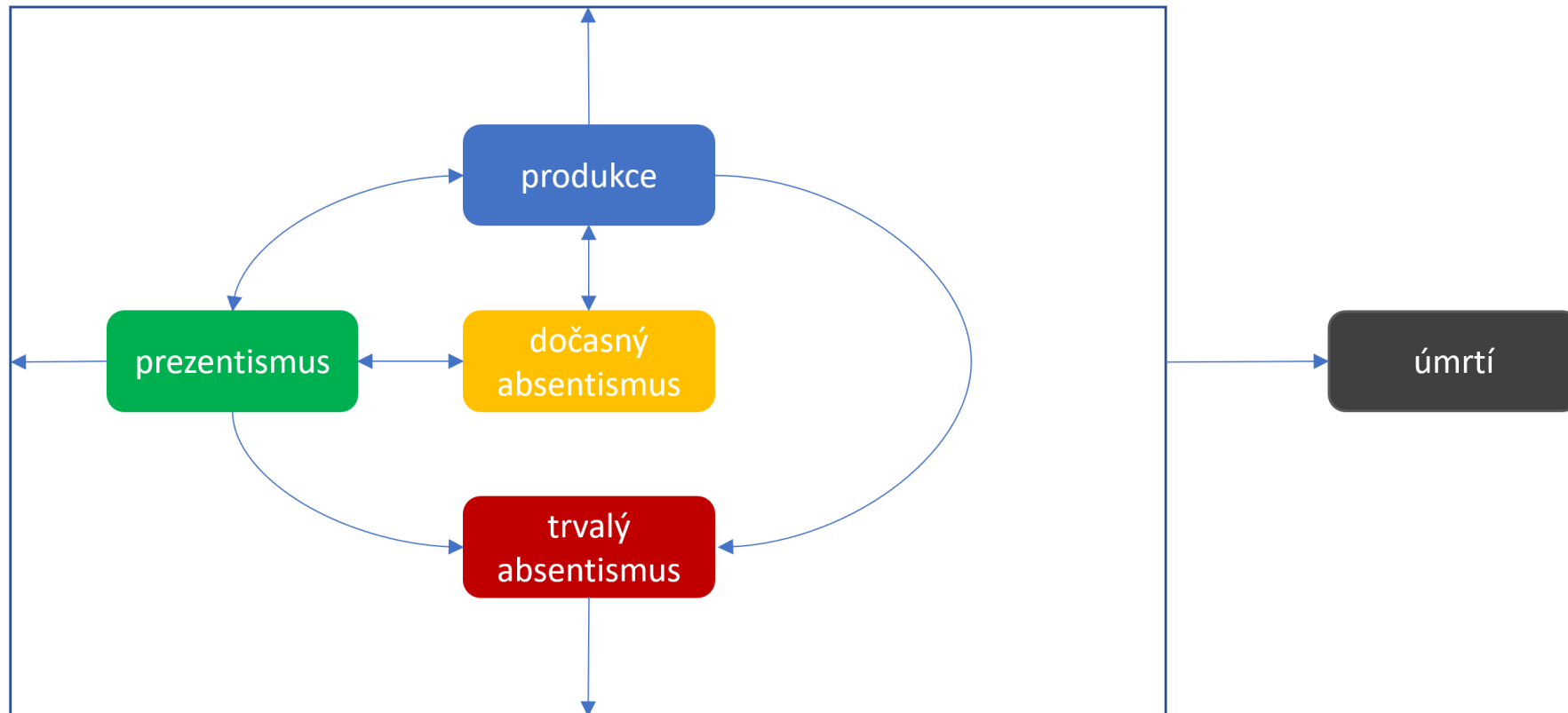
10. 11. 2021

Definice typů ztráty produktivity

- **Absentismus** – nulová produktivita (např. invalidita, nemocenská dovolená)
- **Presentismus** – snížená produktivita, možné převést % snížením na dny absentismu

Navržený model přechodu mezi jednotlivými „stavy produktivity“

pokračování

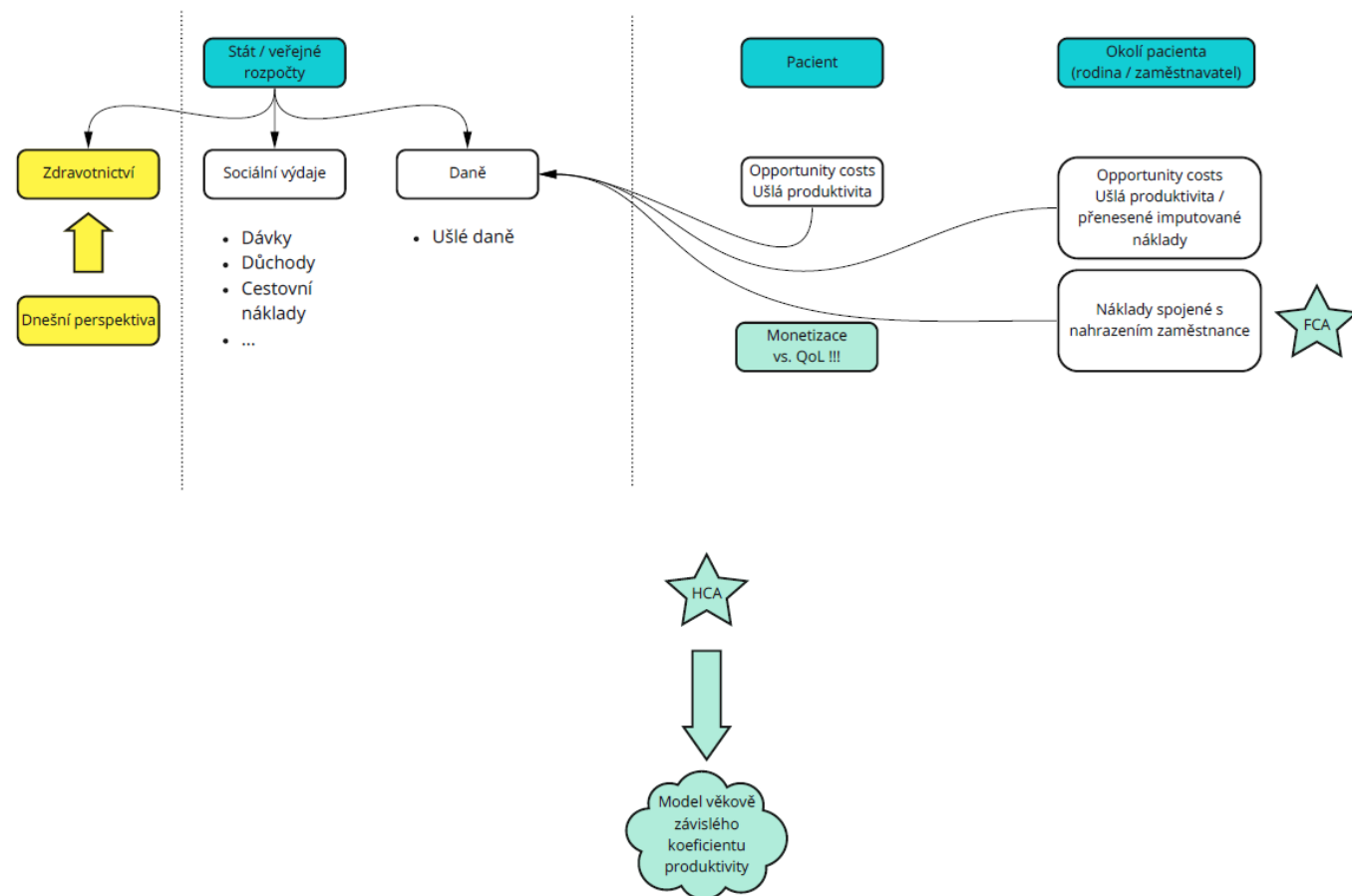
typ produktivity		stav produktivity	typ řešení		důsledky		
placena produktivity		nezměněna			zachování produktivity		
		snížena nebo přerušovaná	žádná změna na straně zaměstnavatele			snížení produktivity	
			zastoupení v rámci pracovního kolektivu	vyšší pracovní nasazení		zachování produktivity	finanční kompenzace nadpráce
				vyšší časové zatížení		zachování produktivity	finanční kompenzace nadpráce snížení neplacené produktivity další osoby snížení volnočasové produktivity další osoby
			zaměstnání nového zaměstnance			zachování produktivity	vstup osoby z poolu nezaměstnaných vstup osoby z jiného pracovního místa (řetězení)
		nulová	žádná změna na straně zaměstnavatele			snížení produktivity	
			zastoupení v rámci pracovního kolektivu	vyšší pracovní nasazení		zachování produktivity	finanční kompenzace nadpráce
				vyšší časové zatížení		zachování produktivity	finanční kompenzace nadpráce snížení neplacené produktivity další osoby snížení volnočasové produktivity další osoby
			zaměstnání nového zaměstnance			zachování produktivity	vstup osoby z poolu nezaměstnaných vstup osoby z jiného pracovního místa (řetězení)
		neplacena produktivity	pro vlastní potřeby	nezměněna			zachování produktivity
snížena, přerušovaná nebo nulová	žádná změna			snížení produktivity			
	využití pomoci další osoby			zachování produktivity	snížení placené produktivity další osoby snížení neplacené produktivity další osoby snížení volnočasové produktivity další osoby		
	využití placené služby			zachování produktivity	vytvoření nové poptávky		
pro potřeby jiných ("příjemce")	nezměněna				zachování produktivity		
	snížena, přerušovaná nebo nulová		žádná změna na straně "příjemce"		snížení produktivity		
			zastoupení "příjemcem" nebo další osobou		zachování produktivity	snížení placené produktivity další osoby snížení neplacené produktivity další osoby snížení volnočasové produktivity další osoby	
			využití placené služby příjemcem		zachování produktivity	vytvoření nové poptávky	
volnočasová produktivity		nezměněna			zachování produktivity		
		snížena, přerušovaná nebo nulová			snížení produktivity		

Metody stanovení ztráty produktivity

- **HCA – human capital approach**: zohledňuje hodnotu veškeré potenciálně ztracené produktivity
- **FCA – friction cost approach**: zohledňuje ztrátu produktivity, je počítána pouze po omezenou dobu nutnou k nahrazení pracovní produktivity ztracené kvůli onemocnění

Celoživotní model HCA

- celospolečenská perspektiva a vládní perspektiva by měly být zahrnuty vedle klasické analýzy nákladové efektivity, jako „další kalkulace dopadu“ nebo „monetizace společenského dopadu;

Dostupnost dat

- Je klíčové najít správnou rovnováhu mezi přesností navrženého modelu a dostupností potřebných dat
- Navrhujeme vycházet z menšího počtu makroekonomických dat, která jsou snadněji dostupná (např. průměrná mzda, HDP/osoba, ...)
- Zdroje dat:
 - <https://ispv.cz/>
 - <https://www.mpsv.cz/web/cz/resortni-ekonomicke-udaje>
 - <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>

Shrnutí a doporučení

- V celospolečenské perspektivě jsou všechny náklady měřeny pomocí ztráty produktivity, a doporučujeme použít metodu HCA.
- Je relevantní do vládní perspektivy zahrnout veškeré výdaje státu jako náklady (transfery nejsou z pohledu celospolečenského náklady).
- Nejvhodnější je celoživotní časový horizont (inflace, růst mezd ?).
- Doporučujeme vytvořit standardizovaný tarifní systém z pohledu celospolečenského a vládního.
- Při stanovení metodiky celospolečenského hodnocení je nutné myslet na dostupnost dat a najít rovnováhu mezi přesností a dostupností dat.
- Jako základní předpoklad navrhujeme při modelaci metodou HCA vždy uvažovat kladnou hodnotu produktivity člověka v každém věku – každý má v každém zdravotním stavu určitou míru produktivity díky imputovaným nákladům – zkrácení dožití tak nikdy nemůže znamenat úsporu.

Návrh standardizovaného tarifního systému

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
1		svět bez hodnocené intervence									svět s hodnocenou intervencí							
2		náklady/přínosy alokované na pacienta				náklady/přínosy přenesené na jiné osoby					náklady/přínosy alokované na pacienta				náklady/přínosy přenesené na jiné osoby			
3	věk	zdravotní péče	sociální systém	daně	produktivita	zdravotní péče	sociální systém	daně	produktivita		zdravotní péče	sociální systém	daně	produktivita	zdravotní péče	sociální systém	daně	produktivita
4	0	20 000	0	0	0	0	0	0	0		20 000	0	0	0	0	0	0	0
5	1	20 000	0	0	0	0	0	0	0		20 000	0	0	0	0	0	0	0
6	2	20 000	0	0	0	0	0	0	0		20 000	0	0	0	0	0	0	0
7	3	20 000	0	0	0	0	0	0	0		20 000	0	0	0	0	0	0	0
8	4	20 000	0	0	0	0	0	0	0		20 000	0	0	0	0	0	0	0
9	5	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
10	6	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
11	7	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
12	8	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
13	9	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
14	10	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
15	11	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
16	12	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
17	13	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
18	14	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
19	15	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
20	16	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
21	17	10 000	0	0	0	0	0	0	0		10 000	0	0	0	0	0	0	0
22	18	10 000	35 269	32 032	572 630	0	0	0	0		10 000	35 269	32 032	572 630	0	0	0	0
23	19	10 000	35 269	32 032	572 630	0	0	0	0		10 000	35 269	32 032	572 630	0	0	0	0
24	20	10 000	35 269	43 001	768 720	0	0	0	0		10 000	35 269	43 001	768 720	0	0	0	0
25	21	10 000	35 269	43 001	768 720	0	0	0	0		10 000	35 269	43 001	768 720	0	0	0	0
26	22	10 000	35 269	43 001	768 720	0	0	0	0		10 000	35 269	43 001	768 720	0	0	0	0